

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๔๗๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ หน้า ๓๕๒๔

แจ้งความกรมพระอาทิตย์

เรียกประมวลจ้างเหมาพิมพ์หนังสือราชกิจจานุเบกษา

ด้วยบัดนี้สัญญาจ้างเหมาพิมพ์หนังสือราชกิจจานุเบกษาจะ
สิ้นอายุลงในวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ นี้ ผู้ใดประสงค์
รับจ้างเหมาพิมพ์หนังสือราชกิจฯ สืบต่อไป ให้มาดูราย
การและข้อสัญญาที่กองราชกิจฯ กรมราชเลขาธิการ กำหนด
จะเปิดผนึกของ ออกตรวจราคาที่มีผู้ยื่นพร้อมกันณวันที่ ๑๕
มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ผู้ว่าจ้างสงวนอำนาจความตกลง

แจ้งความมาณวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

อธิบดีกรมพระอาทิตย์

ข่าวองค์มนตรี

วันศุกร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๐

กรรมการองค์มนตรีได้ประชุมณศาลาสหทัยเมื่อวันที่ ๑๗
กุมภาพันธ์ สภานายกเป็นประธาน

เจ้าพระยาพิชัยญาติ นายกแห่งกรรมการร่างกฎหมาย
ได้มายังที่ประชุมตามคำเชิญของกรรมการ เพื่ออธิบายร่าง

พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัวซึ่งกรมการกำลังพิจารณา
อยู่ในเวลานี้ เจ้าพระยาพิชัยญาติได้กล่าวชี้แจงโดยปริยาย
มีความว่า ความประสงค์ที่เป็นหลักทางการในร่างพระราช
บัญญัตินี้ ก็คือการจดทะเบียนสมรสทุกคู่สามีภรรยา ถ้าหย่า
กันก็ต้องจดทะเบียนการหย่านั้นด้วย การสมรสหรือหย่า
รายใด ถ้ามิได้จดทะเบียนก็ไม่เป็นการสมรสหรือหย่าซึ่งชอบ
ด้วยกฎหมาย การที่จะมีพระราชบัญญัติเช่นนี้ ก็เพื่อความ
มั่นคงแห่งฐานะของครอบครัว และเพื่อจะได้มีสถิติพยากรณ์
การสมรสและหย่าไว้เป็นประโยชน์แก่ราชการด้วย กฎหมาย
ซึ่งว่าด้วยฐานะทั่วไปแห่งครอบครัว ว่าด้วยสามีภรรยาและ
ว่าด้วยอำนาจซึ่งบิดามารดามีแก่บุตรนั้น จะมีมาเป็นแผนกหนึ่ง
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่การร่างกฎหมาย
แผนกนั้นเป็นการใหญ่ กว่าที่จะทำสำเร็จรูปจนประกาศเป็น
กฎหมายได้ก็ยังมีอีกนาน รัฐบาลจึงดำริว่าควรจะออกพระ
ราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งแห่ง
กฎหมายแผนกนั้นใช้ไปพลางในเวลานี้ และควรจะรีบออก
โดยเร็วที่สุด เพื่อจะตัดความลำบากอันมีอยู่ในปัจจุบันเป็น
อันมาก คือความยุ่งยากซึ่งจะเห็นได้ในคดีโรงศาลแทบทุกวัน
เป็นต้น พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัวนี้ เมื่อประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้ออกตามลำดับแล้ว ก็จะเข้าลำดับเป็นส่วนหนึ่งแห่งประมวลนั้น การร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีพยายามที่จะเปลี่ยนธรรมเนียมหรือประเพณีเดิมของบ้านเมืองในเรื่องการสมรส ฯลฯ เลย และหลักแห่งกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลานี้ก็จะใช้ต่อไป มีที่จะต้องแก้ไขบ้างก็เพียงที่จะให้เข้ากันได้กับการจดทะเบียนเท่านั้น ลักษณะการตามพระราชบัญญัตินี้บังคับให้จดทะเบียนนับว่าเป็นบทบัญญัติใหม่ก็จริง แต่วิธีการที่จะจดทะเบียนนั้นได้กำหนดไว้เป็นอย่างง่ายเพื่อจะตัดความลำบากแก่ประชาชนให้มันน้อยที่สุด

เมื่อเจ้าพระยาพิชัยญาติกล่าวอธิบายตลอดแล้ว กรรมการหลายนายได้ถามปัญหาขอทราบเพิ่มเติม และเจ้าพระยาพิชัยญาติได้ตอบชี้แจงข้อความนั้น ๆ จนตลอดร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประชุมตกลงกันว่า หลักสำคัญแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้คือการจดทะเบียนสมรสและหย่านั้น ควรมีกฎหมายบังคับแต่รายละเอียดแห่งร่างนั้น กรรมการจะได้ปรึกษากันในคราวประชุมหน้า ๆ ต่อไป

กรรมการแสดงความขอบใจเจ้าพระยาพิชัยญาติแล้ว เลิกประชุม